

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

XII. An homo sit liberi arbitrij in actionibus naturalibus & ciuilibus?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

HÆRESIARCH. PHILOSOPHI, vt Aristoteles, docuerunt Deum ex necessitate agere. Abailardus, teste Tho. V. Val. l. 1. doct. fidei. c. 10. docuit Deum non posse facere, nisi quæ facit. Sic & WICLEFVS.

LVTHERANI & CALVINIANI sentiunt idē: Vide in *Luthero-cal. p. 4. q. 38.*

PAPISTA, Natura dictauit Philosophis hominem liberi esse arbitrij; quāto magis Deum; cuius ad imaginem creatus est homo? Nullam vero incumbere Deo necessitatem obiectiue ab re vlla creata; nisi absolute ab se ipso; vt cuius Velle est Esse Dei; ac proinde necessarium; asserunt S. Patres: vt S. Ambr. l. 2. de fide, c. 3. *Hæc operatur vnus idēq; spiritus S. diuidens singulis prout vult, i. pro libero voluntatis arb. non pro necessitatis obsequio.* S. Greg. Nyss. l. de Fato. c. vlt. *Voluntatem Dei seruire necessitati, non fas est dicere. Etenim necessitatis est Conditor.* Infra: *Omnipotens neque natura necessitate, neque legis præscripto operatur: sed sunt illi omnia contingentia, etiam necessaria.*

RATIO S. Hieron. Chryl. Theoph. Quia Multa Deus operatur præter ordinem naturæ, vt miracula: at si operaretur ex necessitate naturæ, semper eodem modo operaretur: ergo libere operatur, Vide *Luthero-cal. p. 4. q. 38.*

QVÆSTIO XII.

An homo sit lib. arb. in operibus naturalibus ac ciuilibus?

HÆRESIARCHÆ cū plures id negarunt, & anathematizati sunt. Vt Simon Magus, teste S. Clem. l. *Recognit.* Bardesanes sub annum 170. ait Aug. l. de har. c. 35. Mahomet annis 100. post, teste S. Hier. in præfat. dialog. contra Pelag. Priscillianus sub annum 390. ait Aug. ibid. Istos damnante S. Leone epist. 91. & Conc. Braacaracensi. Abailardus sub annum 1100. VViclefus.

LVTHERVS & Melanchthon principio item negarunt: postea cantatâ palinodia affirmarunt.

CALVINVS verò eam sequaculis pernegat. Vide in *Luthero-ca. p. 4. q. 40.*

PAPISTA. Homo in cunctis naturalibus ac ciuilibus negotiis est purè liberi arbitrij absque omni & Coactione & Necessitate interiore ab natura, seu Deo, geniove alio. Docent id Scripturæ multiplices in meo *Antichristop. 4. q. 23.* Item Traditio continua, & damnatio hæreticorum. Item S. Patres. Vnde S. Hier. vbi supra: *Manichæorum est hominum damnare naturam, & liberum auferre arbitrium.* S. Iren. l. 4. c. 72. *Si non in nobis esset, facere hæc, aut non facere; quam causam habebat Apostolus, & Dominus consilium dare, quæ facere, à quibus abstinere oporteat.* Clem. Alex. l. 1. Strom. *Sed nec laudes, nec vituperationes, nec honores, nec supplicia iusta essent, si anima non habeat liberam potestatem.* &c. Vide *Bell. l. 4. c. 9. & Rationes, c. 10.*

QVÆSTIO XIII.

An possit solis natura viribus cognosci verum: Morale, & Bonum Morale agi?

I. HÆRESIARCH. PELAGIANI, sub annum 416. dicebant rectè, Legem Dei, in Veteri ac Nouo Test. scriptam esse Donum Dei: at affingebant, seruati eam solis naturæ viribus posse, eam auxilio Dei Generali.

CALVINISTÆ prorsus affirmant idem. Vide in *Luthero-ca. p. 4. q. 42.*

PAPISTA. Aliquod verum Morale potest cognosci naturaliter solum cum auxilio Generali: At veritates plures, grauiores, aut omnes requirunt Speciale.

Vnde Concil. Mileuitanum anno eodem damnans Pelagianos ait can. 4.

Gg. 3;

Do--